

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

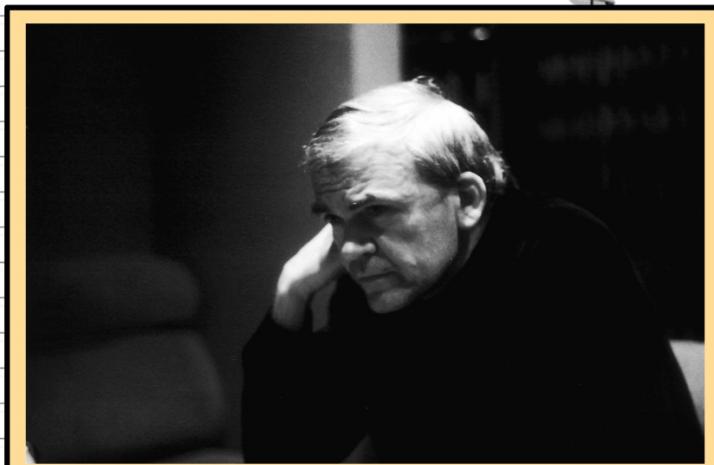
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_703
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Česká a světová literatura 20. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Jakub Stolička
Název DUMu:	Próza šedesátých let
Pořadové číslo DUMu:	03
Stručná anotace:	Digitální učební materiál Próza šedesátých let rozvíjí interpretační kompetence žáků. Žák formou interaktivních cvičení získává informace z textu či jiných médií, text na základě těchto informací interpretuje a debatuje o něm. Žák rozpozná charakteristické znaky uměleckého textu.
Ročník:	4.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí první dva pracovní listy k třídění již nabytých poznatků. V posledních třech pracovních listech tyto poznatky zapojují v aktivní interpretaci textů, či jiných médií.
Výsledky vzdělávání:	Žák rozpozná charakteristické znaky uměleckého textu. Žák text interpretuje a debatuje o něm.
Vytvořeno dne:	4. 2. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Próza 60. let

Milan Kundera

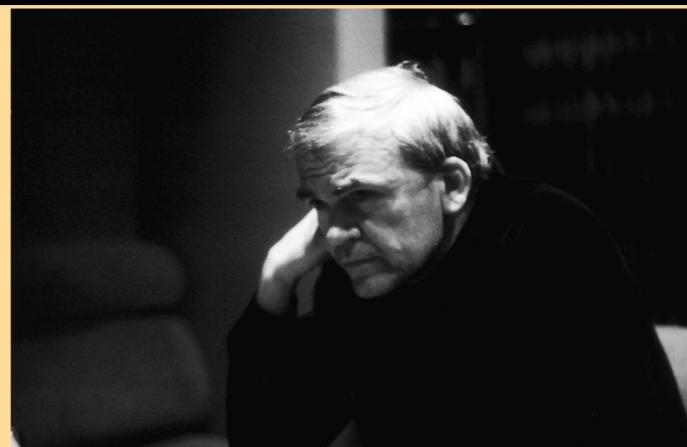
žert

Fotografie: Cabot, Elisa
Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Milan_Kundera.jpg

česká literatura

Próza 60. let

Fotografie: Cabot, Elisa
Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Milan_Kundera.jpg

Žert

Milenci na jednu noc

Majitelé klíčů

Katyně

Nesnesitelná lehkost bytí

Moje první lásky

Směšné lásky

Přiřad' díla Milana Kundery

česká literatura

Próza 60. let

Žert

Majitelé klíčů

Směšné lásky

Nesnesitelná lehkost bytí

- povídkový soubor - touha po lásce, která vede k řadě komických situací
- absurdní drama - v období 2. sv. války volí mladý Jiří mezi vlastní rodinou a odbojem
- román - o intimních vztazích v době nastupující normalizace
- retrospektivní román - Ludvík se po deseti letech mstí bývalému spolužákovi za křivdu ze studií

Přiřaď charakteristiky k dílům M. Kundery

česká literatura

Próza 60. let

Milan Kundera

Ano; šel jsem se toulat. Zastavil jsem se na mostě přes Moravu a zadíval se po směru jejího toku. Jak škaredá je Morava (řeka tak hnědá, jako by v ní proudila spíš tekutá hlína než voda) a jak truchlivé je její nábřeží: ulice z pěti jednoposchodových měšťanských domů, které nejsou spolu spojeny a stojí každý zvlášť, podivínsky a siře; snad měly tvořit základ nábřeží, jehož honosnost se pak už nikdy neuskutečnila; dva z nich mají na sobě z keramiky a štukatury andílky a drobné výjevy, které jsou dnes už ovšem oprýskány: anděl je bez křídla a výjevy jsou místy svlečeny na cihly, takže ztrácejí srozumitelnost. Pak ulice sirých domu končí, jsou už jen železné stožáry elektrického vedení, tráva, na ní několik opozdivších se hus, a potom pole, pole bez obzoru, pole sahající nikam, pole, v nichž se ztrácí tekutá hlína řeky Moravy.

Města mají známou schopnost nastavovat si vzájemně zrcadlo a já jsem v této scenérii (znal jsem ji z dětství a docela nic mi tehdy neříkala) uviděl najednou Ostravu, to hornické město podobné obrovské provizorní noclehárně, plné opuštěných domů a špinavých ulic vedoucích do prázdnna. Byl jsem zaskočen; stál jsem tu na mostě jako člověk vystavený kulometné palbě.

Kundera, Milan: Žert. Atlantis, Brno 2010. s. 37.

Žert

Jakými podstatnými jmény by se dal charakterizovat vypravěčův vztah k prostředí?

Vyznač zvýrazňovačem pasáže v textu odpovídající výše uvedeným charakteristikám.

Objasni, za jakým účelem se vypravěč vydává na jižní Moravu.

Charakterizuj vypravěče a jeho vztah k prostředí

česká literatura

Próza 60. let

Milan Kundera

My všichni na fakultě jsme měli Markétu rádi a více či méně jsme se o ni pokoušeli, což nám (alespoň některým z nás) nepřekáželo, abychom si z ní zároveň nedělali mírnou a dobré míněnou legraci.

Legrace se ovšem špatně snášela s Markétou, a s duchem doby ještě hůře. Byl první rok po únoru osmačtyřicátého roku; začal nový život, opravdu zcela jiný, a tvář toho nového života, jak mi utkvěla ve vzpomínkách, byla strnule vážná, přičemž podivné na té vážnosti bylo to, že se nemračila, nýbrž měla podobu úsměvu; ano, ta léta o sobě prohlašovala, že jsou nejradostnější ze všech let a každý, kdo se neradoval, byl okamžitě podezírán, že ho vítězství dělnické třídy zarmucuje anebo (což nebylo o nic menší provinění) že je individualisticky ponořen do svých niterných smutků.

Žert

Vyznač v textu pasáž, v níž se naznačuje, že vypravěčův žert nedopadne dobře.

Vyhledej v textu výrazy poplatné dobovému kontextu, v němž se děj knihy odehrává. Vysvětli je!

Zamysli se nad vypravěčovým chápáním doby.

Kundera, Milan: Žert. Atlantis, Brno 2010. s. 39.

česká literatura

Próza 60. let

Milan Kundera

Žert

V roce 1968 vznikl pod taktovkou režiséra Jaromila Jireše film Žert s Josefem Somrem v hlavní roli, film je oceňován jak kritikou, tak samotným Kunderou.

Zhlédni krátkou ukázku na YOUTUBE

Jakými (jazykovými) prostředky je v ukázce dosahováno cíle - tj. demonstrativní potrestání Ludvíka. Vlož vhodné charakteristiky do kruhu.

Zamysli se: Proč je užito citátů J. Fučíka?

Charakterizuj postavu Ludvíka.

Zhlédni ještě jednu ukázku na YOUTUBE a popiš vzájemný vztah vystupujících postav.

většinovost
zastrašování
lidovost
demagogie
demokracie
diskuse
manipulace
lidskost

česká literatura

Próza 60. let

Seznam použitých zdrojů

obrazové materiály:

Fotografie: Cabot, Elisa

Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Milan_Kundera.jpg

textové materiály:

Kundera, Milan: Žert. Atlantis, Brno 2010.

česká literatura